

STRESZCZENIE

Wyższa Szkoła Bankowa Wydział Finansów i Zarządzania

KONCEPCJA WSPARCIA ZARZĄDZANIA MIKROPRZEDSIĘBIORSTWAMI PRZEZ INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

*Praca doktorska napisana pod kierunkiem:
dr hab. Małgorzaty Rozkwitalskiej, prof. WSB w Gdańsku*

We współczesnej przestrzeni biznesowej postawy przedsiębiorcze można za wyróżniający i również kluczowy czynnik kreowania nowych przestrzeni i wartości. W ogóle wszystkich podmiotów gospodarczych szczególne znaczenie mają **mikroprzedsiębiorstwa**. Decydujące więc są działania zmierzające do usprawnienia zarządzania mikroprzedsiębiorstw, poprzez m.in. wsparcie przez **instytucje otoczenia biznesu (IOB)**. Mikroprzedsiębiorstwa radzą sobie relatywnie lepiej w okresie spowolnienia gospodarczego. W Polsce to właśnie sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMSP) tworzy już ponad 6 mln miejsc pracy, dominuje również w województwie pomorskim, a *de facto* wciąż jest niewystarczająco opisany i zbadany w pracach naukowych. W literaturze przedmiotu licznie prezentuje się modele zarządzania oparte na przykładach podmiotów małych, średnich lub wielkich, które w niedużym stopniu lub w ogóle nie uwzględniają specyficznej problematyki występującej w mikroprzedsiębiorstwach. Zatem istotą dysertacji była próba określenia głównych parametrów zarządzania w mikroprzedsiębiorstwach, w tym z uwzględnieniem wpływu na ten proces wsparcia przez IOB. Dodatkowo skupiono się na nierozpoznanej wystarczająco w dotychczasowym stanie wiedzy roli **dominującej logiki** w zarządzaniu mikroprzedsiębiorstwami oraz kształtowaniu się współpracy z IOB. Ponadto interesującym przyczynkiem do realizacji opracowania było zbadanie wpływu rodziny na zarządzanie przedsiębiorstwem rodzinnym typu mikro, które wciąż słabo rozpoznano w rozważaniach naukowych w naukach o zarządzaniu.

Biorąc pod uwagę założoną problematykę i charakterystykę mikroprzedsiębiorstw to **celem głównym, poznawczym** dysertacji było zidentyfikowanie wyzwań we współpracy instytucji otoczenia biznesu z mikroprzedsiębiorstwami w woj. pomorskim. (Ich zrozumienie pozwoliło na opracowanie skuteczniejszego modelu wsparcia zarządzania przez IOB mikroprzedsiębiorstw w Pomorskiem).

STRESZCZENIE

Zaś **cel praktyczny** doktoratu określono jako: opracowanie koncepcji wsparcia zarządzania mikroprzedsiębiorstwem przez instytucje otoczenia biznesu. Główną teorią, do której odwołuje się autor pracy jest koncepcja dominującej logiki.

Powinno to pozwolić na określanie właściwych przestrzeni decyzyjnych oraz zarządczych dla mikroprzedsiębiorstw oraz IOB, także dotyczących kreowania i realizacji różnorodnych projektów, przyczyniających się do innowacyjnego rozwoju województwa pomorskiego w sferze przedsiębiorczości gospodarczej¹.

W związku z tak sformułowanymi celami poznawczym i praktycznym sprecyzowano również następujące **cele szczegółowe**:

1. Zbadanie i zidentyfikowanie cech sektora mikroprzedsiębiorstw w Pomorskiem.
2. Zbadanie i ocenę współpracy mikroprzedsiębiorstw z IOB w Pomorskiem.
3. Zidentyfikowanie potrzeb sektora mikro w zakresie współpracy rozwojowej z IOB oraz wskazanie roli IOB we wsparciu zarządzania mikroprzedsiębiorstwami.
4. Wykazanie, czy specyfika mikroprzedsiębiorstwa o charakterze rodzinnym wzmacnia potrzebę wsparcia procesów zarządzania ze strony IOB.

Problem badawczy ujęto następująco: w jaki sposób instytucje otoczenia biznesu mogą wspierać zarządzanie mikroprzedsiębiorstwem? W ramach badań własnych na potrzeby dysertacji wyodrębniono następującą **problematykę badawczą**:

1. Czy IOB odgrywają aktywną i wspierającą rolę w zarządzaniu mikroprzedsiębiorstwami?
2. Jaki jest charakter związków (relacji) między IOB a mikroprzedsiębiorstwami w opiniach konsultantów i przedsiębiorców?
3. Jak postrzeganie otoczenia przez przedsiębiorcę wpływa na współpracę w zarządzaniu między mikroprzedsiębiorstwami a IOB?
4. Czy specyfika firmy rodzinnej wzmacnia potrzebę wsparcia ze strony IOB w celu efektywnego zarządzania tym podmiotem?

W dysertacji podejmuje się następujące **hipotezy badawcze**:

1. Szeroko rozumiane IOB w województwie pomorskim odgrywają kluczową rolę we wsparciu zarządzania mikroprzedsiębiorstwami.
2. Charakter związków między IOB a mikroprzedsiębiorstwami jest określony przez poziom zaufania, koszt usług i postrzeganie ich jakości.

¹ W. Pytkowski, *Organizacja badań i ocena prac naukowych*, PWN, Warszawa 1981, s. 189.

STRESZCZENIE

3. Dominująca logika i sposób postrzegania otoczenia przez właściciela-menedżera ogranicza wpływ IOB na zarządzanie jego mikroprzedsiębiorstwem.
4. Przedsiębiorstwa rodzinne typu mikro ze względu na swoją specyfikę i charakter mają wzmocnioną potrzebę wsparcia zarządzania ze strony IOB.

Wyniki badań pozwoliły uzyskać odpowiedzi na postawione problemy badawcze i podjąć próbę weryfikacji zaproponowanego modelu zarządzania. Można zatem przyjąć, że:

1. Środki UE stanowią ważny element wsparcia zarządzania sektora mikroprzedsiębiorstw w województwie pomorskim.
2. Instytucje otoczenia biznesu sprzyjają rozwojowi badanych mikroprzedsiębiorstw na Pomorzu.
3. Uwzględniając kryterium subiektywne około 1/3 badanych przedsiębiorstw mikro może być uznana za firmę rodzinną.
4. Istotną barierą zarządzania mikroprzedsiębiorstwem jest sposób postrzegania otoczenia biznesowego i doradczego przez jego właściciela, czyli jego dominująca logika.
5. Specyfika mikroprzedsiębiorstwa z typu przedsiębiorstw rodzinnych wzmocnia potrzebę wsparcia IOB.

W ramach badań przeprowadzono **studia literaturowe** i **badania empiryczne**. W badaniach własnych wykorzystano podejście **ilościowe** i **jakościowe**. Zastosowano nielosowe metody doboru próby, dobór celowy, wygodny i sieciowy. Prezentowana dysertacja oparta jest na następujących **metodach badawczych**:

- studiach literaturowych,
- analizie źródeł wtórnych, tj. informacji wewnętrznych oraz zewnętrznych wybranych IOB, [próba – 700],
- standaryzowanych wywiadach bezpośrednich z właścicielami-menedżerami mikroprzedsiębiorstw i IOB z województwa pomorskiego, [próba – 60/30],
- badaniach sondażowych na podstawie standaryzowanego kwestionariusza wśród mikroprzedsiębiorstw województwa pomorskiego, [próba – 70].

Andrzej Sulkowski

STRESZCZENIE

Słowa kluczowe: zarządzanie, mikroprzedsiębiorstwo, instytucje otoczenia biznesu, dominująca logika, przedsiębiorstwo rodzinne, wsparcie sektora, modele wsparcia zarządzania, postrzeganie otoczenia biznesowego, właściciel-menedżer.

Gdańsk 2017 r.